

**Besluit van de Vlaamse Regering houdende de voorlopige
vaststelling van het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk
uitvoeringsplan 'Ruimtelijke herinrichting knooppunt Groenendaal
op de Ring rond Brussel (R0)' in Hoeilaart en Sint-Genesius-Rode**

DE VLAAMSE REGERING,

Rechtsgrond

Dit besluit is gebaseerd op:

- De Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, artikel 2.2.10§1.
- Het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, artikel 13, §§ 1 en 3, gewijzigd bij het decreet van 19 juli 2002, artikel 17, § 3, eerste lid, vervangen bij het decreet van 19 mei 2006, artikel 18, gewijzigd bij het decreet van 19 juli 2002, artikel 25, § 1, vervangen bij het decreet van 19 juli 2002 en gewijzigd bij de decreet van 7 december 2007, artikel 27, § 3, eerste lid, ingevoegd bij decreet van 19 juli 2002 en gewijzigd bij het decreet van 25 mei 2007, artikel 28, gewijzigd bij het decreet van 19 juli 2002 en artikel 36ter, § 1, §2, eerste lid en §4 ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2002 en gewijzigd bij het decreet van 19 mei 2006.

Vormvereisten

Volgende vormvereisten zijn voldaan:

- De beslissing van de Vlaamse Regering van 8 oktober 2021 houdende de goedkeuring van de startnota voor de gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Ruimtelijke herinrichting van knooppunt Groenendaal op de Ring rond Brussel (R0)'.
- De publieke consultatie over de startnota voor het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Ruimtelijke herinrichting knooppunt Groenendaal op de Ring rond Brussel (R0)' van 16 november 2021 tot en met 14 januari 2022. Er werden drie publieke participatiemomenten georganiseerd over de startnota 'Ruimtelijke herinrichting knooppunt Groenendaal op de Ring rond Brussel (R0)', waarvan 1 fysiek op 25 november 2021 en twee online op 13 december 2021 en 15 december 2021. Er werden 520 inspraakreacties ontvangen, waarvan 25 adviezen door volgende instanties: SARO, provincie Vlaams-Brabant, Hoeilaart, Linkebeek, Overijse, Sint-Genesius-Rode, Oudergem, Rixensart, Terhulpen, Waterloo, Elia, Fluxys, OVAM, Departement Mobiliteit en Openbare Werken, Agentschap Wegen en Verkeer, Agentschap Wonen- Vlaanderen, Agentschap Natuur & Bos, Agentschap Onroerend Erfgoed, de Vlaamse Milieumaatschappij- Lucht, De Vlaamse Milieumaatschappij-water, Agentschap Zorg en Gezondheid, Leefmilieu Brussel, Gouvernement Wallon, Minaraad en Ministerie van Landsverdediging.
- Het advies van de Vlaamse Strategische Adviesraad voor Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed van 26 januari 2022 over de startnota voor het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Ruimtelijke herinrichting knooppunt Groenendaal op de Ring rond Brussel (R0)'.

- De scopingnota voor het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Ruimtelijke herinrichting knooppunt Groenendaal op de Ring rond Brussel (R0)' gepubliceerd op 13 oktober 2022.
- De plenaire vergadering over het voorontwerp gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Ruimtelijke herinrichting knooppunt Groenendaal op de Ring rond Brussel (R0)' van 29 april 2024, het verslag ervan en de mondelinge en/of schriftelijke adviezen van Hoeilaart, provincie Vlaams-Brabant, Departement Zorg, Agentschap Landbouw en Zeevisserij, Agentschap voor Natuur en Bos, Agentschap Wegen en Verkeer, Vlaamse Milieumaatschappij- water, NMBS, Service Public de Wallonie – Mobilité et Infrastructures en Brussel Mobiliteit.

Motivering

Dit besluit is gebaseerd op de volgende motieven:

- Het ontwerp-GRUP 'Ruimtelijke herinrichting knooppunt Groenendaal op de Ring rond Brussel (R0)' geeft uitvoering aan de bindende bepalingen van het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen (RSV), waarin de R0 als hoofdweg worden geselecteerd. In het voorstel van nieuwe wegencategorisering worden alle hoofdwegen, dus ook R0 overgenomen als Europese Hoofdwegen (EHW). Het aantal aansluitingen blijft beperkt en kruispunten zijn ongelijkvloers. Terreinen in functie van hoofdwegen en primaire wegen worden opgenomen in gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen. Daarnaast wordt het Vlaams Gewest in het RSV opgedragen om de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur af te bakenen in gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen.
- Het plan omvat delen van de omgeving van 'knooppunt Groenendaal op de Ring rond Brussel (R0)' te Hoeilaart en een zone voor bosversterking in het zuiden van de gemeente Sint-Genesius-Rode en Hoeilaart.
- Voor het plan 'Ruimtelijke herinrichting knooppunt Groenendaal op de Ring rond Brussel (R0)' is vertrokken van één hoofdplandoelstelling, die verder wordt verduidelijkt in 2 subplandoelstellingen.

De hoofdplandoelstelling is de optimalisatie van het bestaande knooppunt Groenendaal. Door netwerken te verbeteren voor de verschillende verkeersstromen, zal ingezet worden op een verbetering van de multimodale bereikbaarheid van de omgeving. Ook de verkeersleefbaarheid en doorstroming op de infrastructuur zullen door de optimalisatie van het knooppunt verbeteren.

Daarnaast wordt bij de optimalisatie van het knooppunt ingezet op het verbeteren van de leefomgevingskwaliteit. Het betreft niet enkel de bebouwde ruimte leefbaarder maken, maar ook de groenblauwe, ecologische verbindingen versterken en de open ruimte vrijwaren en kwalitatief versterken. De versterking van de bosstructuur is binnen deze doelstelling een uitgangspunt. Daarnaast wordt gestreefd naar een zo min mogelijk bijkomend ruimtebeslag en geen netto toename van verharding in het gebied.

Deze hoofdplandoelstelling worden verder verfijnd in 2 sub-plandoelstellingen:

- De mobiliteitsnetwerken verbeteren:
De optimalisatie van de verschillende mobiliteitsnetwerken én de uitwisseling tussen netwerken staan voorop. Het doel is het verbinden, slimmer gebruiken en verbeteren van de mobiliteitsnetwerken. Daarbij wordt ingezet op een hogere fijnmazigheid en directheid dan nu reeds aanwezig is. Fijnmazigheid en directheid voor duurzame modi, zoals openbaar vervoer, fiets- en voetgangersverkeer, zijn voorwaarden om een volwaardig alternatief te vormen voor het auto- en vrachtverkeer.

Een duidelijke en robuuste ontsluitingsstructuur, met voldoende doorstroming, zal het verkeer op de juiste wegen houden en sluipverkeer beperken of elimineren.

Door in te zetten op een hogere fijnmazigheid en directheid bij het (her)inrichten en optimaliseren van infrastructuur komen we tot een beter leesbare, meer logische, en verkeersveiligere infrastructuur met minder incidenten en een verbeterde doorstroming.

Het streven naar een rationele structuur heeft tot gevolg dat er steeds logische keuzes gemaakt worden, rekening houdend met alle relevante factoren en dit voor een specifieke situatie of plek.

- De algemene leefomgevingskwaliteit rond de infrastructuur verbeteren:
Door rekening te houden met aspecten van geluid, lucht, gezondheid, klimaatbestendigheid, water, robuustheid en aanpasbaarheid, gedeeld en meervoudig gebruik, herkenbaarheid, leesbaarheid en visuele aantrekkelijkheid van de omgeving, waardering van het erfgoed en karakteristieken van het landschap, biodiversiteit, duurzame landbouw, ecologische samenhang en bodemkwaliteit, en economische vitaliteit, zal de leefomgevingskwaliteit in de omgeving van de knooppunten verbeteren.
Het betreft niet enkel de bebouwde ruimte leefbaarder maken, maar ook de groenblauwe, ecologische verbindingen versterken en de open ruimte vrijwaren en kwalitatief versterken. De versterking van de bosstructuur is binnen deze doelstelling een uitgangspunt. Daarnaast wordt gestreefd naar een zo min mogelijk bijkomend ruimtebeslag en geen netto toename van verharding in het gebied.
- Deze plandoelstellingen worden in het ontwerp-GRUP vertaald in het grafisch plan, dat bestaat uit 3 deelplannen:
 - Deelplan 1 omvat het knooppunt Groenendaal in Hoeilaart. Dit deelplan omvat alle noodzakelijke herbestemmingen om tot de realisatie van de herinrichting van het knooppunt Groenendaal over te gaan, met inbegrip van de landschappelijke en functionele inpassing van de weg. Daarnaast worden eveneens werfzones die nodig zijn voor het uitvoeren van de werken opgenomen in dit grafisch plan.
 - Deelplan 2 omvat een zone voor bosversterking in Sint-Genesius-Rode. Dit deelplan omvat alle noodzakelijke herbestemmingen in functie van de bosversterking. Deze herbestemmingen zullen ook kunnen gebruikt worden als compensatiegebieden (bos- en natuurcompensaties).
 - Deelplan 3 omvat de op te heffen bestaande bestemmingen van het GRUP 'Knooppunt R0 Oost-Hoeilaart' (BVR 24/4/2009).
- Aan de opmaak van het ontwerp-GRUP is onderzoek voorafgegaan, met name een onderzoek naar de milieueffecten en een ontwerp-GRUP onderzoek. Deze onderzoeken zijn op een geïntegreerde manier verlopen. De resultaten en conclusies van deze onderzoeken zijn verwerkt in het ontwerp-GRUP en weergegeven in de toelichtingsnota en de bijlagen. De motivatie voor de keuze het ontwerp-GRUP, gebaseerd op een ontwerpvoorstel, werd ook opgenomen in de toelichtingsnota.
- De resultaten en conclusies van het milieueffectenonderzoek (ontwerp plan-MER) zijn verwerkt in het ontwerp-GRUP en weergegeven in de toelichtingsnota. De milieubeoordeling omvat elementen voor de watertoets. Met het watersysteem en het leefmilieu is rekening gehouden bij de opmaak van de grafische plannen en de redactie van de stedenbouwkundige voorschriften. Op basis van de geïntegreerde milieubeoordeling kan geoordeeld worden dat het plan geen nadelige gevolgen heeft voor het watersysteem die niet kunnen worden gecompenseerd, noch op andere aspecten van het leefmilieu.

- In het kader van de opmaak van het plan-MER is tevens een passende beoordeling en een verscherpte natuurtoets uitgevoerd. De resultaten en conclusies hiervan zijn eveneens verwerkt in het ontwerp-GRUP en weergegeven in de toelichtingsnota.
- In de toelichtingsnota wordt in de milieuverklaring de motivering van de ruimtelijke vertaling van milderende maatregelen opgenomen.
- De neerslag van het ontwerp onderzoek en de ruimtelijke afweging is opgenomen in de toelichtingsnota bij het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.
- Uit de uitgevoerde driedelige effectenbeoordeling (Passende Beoordeling, Verscherpte Natuurtoets en Algemene natuurtoets bij het plan-MER-rapport) blijkt dat de afwijkingsprocedure (ADC-toets) zich opdringt in relatie tot de Europees beschermde natuur (ADC-toets gekoppeld aan de habitattoets) en dit in functie van het te kiezen alternatief. In het kader van het ruimtelijk uitvoeringsplan en later in het kader van de omgevingsvergunningsaanvraag, wordt dan ook de ADC-afwijkingsprocedure zoals voorzien in de Habitatrichtlijn doorlopen. In samenspraak met het Agentschap Natuur en Bos wordt alle informatie betreffende de milderende en compenserende maatregelen overgemaakt tijdens de uitwerkingsfase, zodat de melding aan de Europese Commissie voorafgaandelijk aan de start van de werken kan tussenkomen.

Juridisch kader

Dit besluit sluit aan bij de volgende regelgeving:

- Het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, artikel 1.3.1.1, §1, eerste lid.
- Het besluit van de Vlaamse Regering van 23 september 1997 houdende de definitieve vaststelling van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, bekrachtigd bij het decreet van 17 december 1997 wat de bindende bepalingen betreft en op de besluiten van de Vlaamse Regering van 12 december 2003 en 17 december 2010 houdende de definitieve vaststelling van een herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, bekrachtigd bij de decreten van 19 maart 2004 respectievelijk 25 februari 2011, wat de bindende bepalingen betreft.
- Het koninklijk besluit van 7 maart 1977 houdende de vaststelling van het gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse, en latere wijzigingen.
- Het koninklijk besluit van 18 juli 1980 tot bescherming als cultuurhistorisch landschap 'Zoniënwoud en Kapucijnenbos'.
- Het besluit van de Vlaamse Regering van 8 juni 2009 houdende de definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Knooppunt R0- Oost Hoeilaart'.
- Het besluit van de Vlaamse Regering van 23 maart 2014 tot aanwijzing van de speciale beschermingszone 'BE2400008- Zoniënwoud' en tot definitieve vaststelling van de bijhorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten.
- Het ministerieel besluit van 19 juli 1984 houdende de goedkeuring van een wijzigingsplan van het algemeen plan van aanleg van de gemeente Hoeilaart.
- Het besluit van de deputatie van Vlaams-Brabant van 24 april 2014 houdende de goedkeuring van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Zonevreemde woningen' in Sint-Genesius-Rode
- De beslissing van 7 juli 2017 van het Werelderfgoedcomité houdende de erkenning als Unesco Werelderfgoed van de bufferzone Zoniënwoud: verbindende buffer.

Initiatiefnemer

Dit besluit wordt voorgesteld door de Vlaamse minister van Landbouw en Omgeving en de Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Havens en Sport.

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

Artikel 1. Het bij dit besluit gevoegde gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Ruimtelijke herinrichting knooppunt Groenendaal op de Ring rond Brussel (R0)' wordt voorlopig vastgesteld.

De normatieve delen van dit gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan zijn bij dit besluit gevoegd als:

1. bijlage I, het verordend grafisch plan;
2. bijlage II, de verordenende stedenbouwkundige voorschriften.

De niet-normatieve delen van dit gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan zijn bij dit besluit gevoegd als:

3. Bijlage IIIa, de toelichtingsnota met de tekstuele toelichting;
4. Bijlage IIIb, de toelichtingsnota kaarten;
5. Bijlage IV, het register met de percelen waarop een bestemmingswijziging wordt doorgevoerd die aanleiding kan geven tot een planschadevergoeding, een planbatenheffing of een compensatie;
6. Bijlage V, het ontwerp plan-milieueffectrapport;
7. Bijlage VI, beoordelingsnota alternatieven;
8. Bijlage VII, het ontwerpend onderzoek;
9. Bijlage VIII, ADC-toets.

Artikel 2. De Vlaamse minister, bevoegd voor de ruimtelijke ordening, geeft de opdracht aan het Agentschap Natuur en Bos om in kader van het ruimtelijk uitvoeringsplan en ook de latere uitvoeringsfase een melding te maken aan de Europese Commissie.

Artikel 3. De Vlaamse minister, bevoegd voor de ruimtelijke ordening, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 21 februari 2025

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare werken, Havens en Sport

Annick DE RIDDER

Bijlage I. Verordenend grafisch plan

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van 14 februari 2025 houdende de voorlopige vaststelling van het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Ruimtelijke herinrichting knooppunt Groenendaal op de Ring rond Brussel (R0)'

Brussel, 21 februari 2025

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare werken, Havens en Sport

Annick DE RIDDER

Bijlage II. Verordenende stedenbouwkundige voorschriften

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van 14 februari 2025 houdende de voorlopige vaststelling van het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Ruimtelijke herinrichting knooppunt Groenendaal op de Ring rond Brussel (R0)'

Brussel, 21 februari 2025

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare werken, Havens en Sport

Annick DE RIDDER

Bijlage IIIa. Toelichtingsnota met de tekstuele toelichting

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van 14 februari 2025 houdende de voorlopige vaststelling van het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Ruimtelijke herinrichting knooppunt Groenendaal op de Ring rond Brussel (R0)'

Brussel, 21 februari 2025

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare werken, Havens en Sport

Annick DE RIDDER

Bijlage IIIb. Toelichtingsnota kaarten

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van 14 februari 2025 houdende de voorlopige vaststelling van het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Ruimtelijke herinrichting knooppunt Groenendaal op de Ring rond Brussel (R0)'

Brussel, 21 februari 2025

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare werken, Havens en Sport

Annick DE RIDDER

Bijlage IV. Register met de percelen waarop een bestemmingswijziging wordt doorgevoerd die aanleiding kan geven tot een planschadevergoeding, een planbatenheffing of een compensatie

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van 14 februari 2025 houdende de voorlopige vaststelling van het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Ruimtelijke herinrichting knooppunt Groenendaal op de Ring rond Brussel (R0)'

Brussel, 21 februari 2025

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare werken, Havens en Sport

Annick DE RIDDER

Bijlage V. Ontwerp plan-milieueffectenrapport

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van 14 februari 2025 houdende de voorlopige vaststelling van het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Ruimtelijke herinrichting knooppunt Groenendaal op de Ring rond Brussel (R0)'

Brussel, 21 februari 2025

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare werken, Havens en Sport

Annick DE RIDDER

Bijlage VI. Beoordelingsnota alternatieven

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van 14 februari 2025 houdende de voorlopige vaststelling van het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Ruimtelijke herinrichting knooppunt Groenendaal op de Ring rond Brussel (R0)'

Brussel, 21 februari 2025

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare werken, Havens en Sport

Annick DE RIDDER

Bijlage VII. Ontwerpend onderzoek

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van 21 februari 2025 houdende de voorlopige vaststelling van het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Ruimtelijke herinrichting knooppunt Groenendaal op de Ring rond Brussel (R0)'

Brussel, 21 februari 2025

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare werken, Havens en Sport

Annick DE RIDDER

Bijlage VIII. ADC-toets

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van 14 februari 2025 houdende de voorlopige vaststelling van het van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Ruimtelijke herinrichting knooppunt Groenendaal op de Ring rond Brussel (R0)'

Brussel, 21 februari 2025

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare werken, Havens en Sport

Annick DE RIDDER